

Haridus- ja Teadusministeerium
hm@hm.ee

Teie 15.05.2026 nr 8-2/26/2672/
Meie 05.06.2026 nr 1.2-3/1283-2

**„Nooremteadur- doktorandi tööle võtmiseks
toetuse andmise tingimused ja kord“ eelnõu
kooskõlastamine**

Täname, et esitasite meile kooskõlastamiseks „Nooremteadur- doktorandi tööle võtmiseks toetuse andmise tingimused ja kord“ eelnõu. Kooskõlastame eelnõu märkustega. Märkused on järgnevad.

1) Eelnõu § 5 lg 3 p 1 ja § 5 lg 4

Toetame põhimõtet, et doktorandi juhendajal peab olema doktorikraad (eelnõu § 5 lg 3), sest see tagab juhendajapoolse kogemuse doktoriõppe protsessis ning aitab tagada juhendamise kvaliteeti.

Samas on oluline rõhutada, et eelnõu § 5 lg 4 piirang (üks doktorant ühe juhendaja kohta) võib tekitada juhendajate kvalifikatsioonispuududega koos olulisi praktilisi probleeme:

1. Võimalike juhendajate ring võib jääda väga väikeseks, eriti just väiksemates teadus- ja arendusasutustes. Kuigi ühel juhendajal on juba üks juhendatav doktorant, ei saa ta võtta uut doktoranti isegi siis, kui tema tegelik juhendamisvõimekus on suurem. Oluline on silmas pidada, et samal juhendajal ei ole keelatud juhendada doktorante, kes ei õpi selle meetme raames. Seetõttu on see nõue meie hinnangul ebaproportsionaalne ja ei ole kooskõlas doktoriõppe tavapraktikaga.
2. Kui doktorant peatab õpingud, siis võib see juhendajale tähendada mitmeks aastaks uue doktorandi juhendamise võimaluse kadumist. Kuna see eelnõu ei reguleeri ülikoolide doktorantide juhendamisreegleid, tekib olukord kus juhendajast mittesõltuvatel põhjustel peatub tema juhendamisvõimekus mitmeks aastaks.
3. Piirang ei võta arvesse suurte teadusprojektide loogikat, kuhu tihtilugu planeeritakse kaasata mitut doktoranti, ühe doktorandi piirang takistab meie hinnangul teadusprojektide eesmärkide täitmist ning ühtlasi piirab ka akadeemilise järelkasvu koolitamist.

Eelnõu ei reguleeri ülikoolide üldist doktorantide juhendamispraktikat, mõistõttu tekib olukord, kus sama juhendaja võib ülikoolis juhendada mitut doktoranti, kuid selle meetme/korra raames ainult ühte. See ei ole põhjendatud ega kooskõlas doktoriõppe tavapärase korraldusega.

Ettepanek 1: Soovitame jätta ära § 5 lõige 4 kas täielikult või muuta see paindlikumaks, et võimaldada juhendajal samaaegselt juhendada rohkem kui ühte toetatavat nooremteadur-doktoranti. Selline muudatus tagaks juhendajate tegeliku juhendamisvõimaluse kasutamise,

toetaks teadusprojektide eesmärkide täitmist ning oleks kooskõlas doktoriõppe tavapraktikaga.

Ettepanek 2: Võiks kaaluda erandit olukorraks, kus doktorant peatab ajutiselt õpingud ja võimaldada juhendajale veel ühe juhendatava nooremteaduri-doktorant võtmist. Selline muudatus tagaks, et juhendaja tegelik juhendamisevõimekus ei jää kasutamata ning oleks kooskõlas ülikoolide doktoriõppe tavapraktikaga.

2) Eelnõu § 5 lg 5

Mõistame soovi/vajadust piirata doktorantide koguarvu (nii juhendaja kui ka asutuse puhul), samas pelgame, et praktikas, kus doktorant võib peatada oma õpingud mitmeks aastaks (nt akadeemiline puhkus, vanemapuhkus), võib asutus jääda pikaks ajaks ilma võimalusest võtta olulisele teadusteemale uut doktoranti, kuigi tegelik juhendamis- ja teadusvõimekus on olemas.

Ettepanek: Teeme ettepaneku täiendada punkti selliselt, et olukorras, kus nooremteadur-doktorant peatab õpingud, oleks asutusel lubatud võtta uus doktorant.

3) Eelnõu § 6 lg 2 p 6

Eelnõu ja seletuskiri ei täpsusta, kas doktoritöö võib olla seotud ka asutuse enda rahastatud teadusprojektiga või võib seotus tuleneda ka teadusprojektist, kus asutus osaleb partnerina. Olukorras, kus doktoritöö on seotud asutuse teadusteemaga, aga doktorant ei vaja täiendavat projektipõhist rahastust (andmed on olemas), siis kui asutus on nõus omavahenditest katma tekkivad kulud (nt lähetused, konverentsidel esinemised, teadusartikli avaldamiskulud), siis soovime selgust, kas selline lahendus on eelnõu kohaselt lubatud.

Ettepanek: Soovitame selle küsimuse lahendada juba eelnõus, et välistada subjektiivsed tõlgendused.

4) Eelnõu § 8 lg 4

Küsimus: Mis on see võimekus, mida hinnatakse? Eelnõu ei defineeri täpselt, mida mõeldakse asutuse "piisava võimekuse" all. Kas hinnatakse teadustaristut, teadustöötajate (võimalike juhendajate) arvu, rahastust või midagi muud ning millisel määral? Seletuskiri ei anna siinkohal regulatsiooni, vaid ainult selgitab. Seletuskirjas toodud loetelu võiks sisalduda juba eelnõus.

Ettepanek: Soovitame eelnõus loetleda vähemalt miinimumkriteeriumid, mille alusel hinnatakse asutuse võimekust, et vältida selgusetust, mis omakorda võib viia ebavõrdse kohtlemiseni taotluste hindamisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Karmen Joller
sotsiaalminister

Kristella Kukk
kristella.kukk@sm.ee